

o soudnictví nad mládeží (kterýžto zákon se právě vydavatelstvím ohlašuje v komentovaném vydání zvláštním), státním soudě, podmíněném odsouzení a pod., a kromě toho dodatečné předpisy nejružnějšího druhu. Komentář jest úplný. Co bychom vytkli typografické úpravě, jest to, že základní zákon bychom si představovali vytištěný význačnějším písmem, aby se neztrácel mezi poznámkami. dnk

M. A. Zimmermann: Společnost národů. — Praha, 1931, nakl. Orbis, stran 387, 8°, cena 60 Kč. — Podtitul obsažné práce Zimmermannovy (profesor Masarykovy univ. v Brně) naznačuje, že jejím cílem jest sledovati »ideu míru a právní organizace lidstva v minulosti, přítomnosti a budoucnosti«. Ideu tuto v dvoustránkové předmluvě vytyčuje i ministr. dr. Ed. Beneš. Nadpis sám odpovídá pak hlavnímu obsahu díla, jímž jest dnešní stupeň právní organizace lidstva, totiž Společnost národů v technickém slova smyslu, jak vyšla z paktu mírové konference pařížské. Vznik a rozbor této organizační formy jak po stránce její právní povahy, tak i jejích subjektů, orgánů a funkcí zahrnuje totiž z 320 stran textu plných 270. Historický úvod do mírové konference tvoří pak obsah prvních 50 stran. Ostatek vedle stručné úvahy o budoucnosti Společnosti zabírá bibliografie a otisk dokumentů. Autor, známý již řadou svých dřívějších prací, realizoval svým dílem šťastnou myšlenku, dokumentovati totiž veliký význam vzniku Společnosti národů, vylíčením snah, které v dějinném vývoji lidstva sledovaly podobný cíl. V jich výpočtu nemohl autor samozřejmě opomenouti geniálního plánu Jiřího Poděbradského, jehož mírový spolek rovných států, vypluvší z reakce na středověké světovládné imperium, jest prvou předzvěstí budoucí myšlenky rovnosti států. Pisatel těchto řádek měl příležitost již dříve dotknouti se této otázky obsírněji na jiném místě (Orgány zahrani. styků v čes. státě). Ovšem i v pozitivně-právní části Zimmermannovy knihy tkví její veliký význam, neboť podáno tu po prvé v naší literatuře všestranné poučení o struktuře Společnosti národů, v níž rádi bychom s autorem viděli trvalý základ budoucího důsledného právního řádu světového. —jkt—

Gel: O lidských povoláních. (Praha 1931, Aventinum, 2 díly, 148 + 161 stran, 8°, vázané 44 Kč). Jak nadpis označuje, nejde tu dílo právnícké; ostatně vůbec nejde o dílo v běžném slova smyslu. Neboť, jak podtitul praví, napsalo tuto knihu 555 autorů. K vysvětlení dostačí, že otisknut je tu výsledek ankety, pořádané v r. 1924 Lidovými Novinami mezi čtenářstvem o tom, jak líbí se jim jejich povolání. Tedy nejspíše příspěvek z praktické sociologie. Povoláním není tu však míněno jen zaměstnání výdělečné, které sice tvoří v knize převahu, nýbrž nalezneme tu i projevy manželek, matek, nemocných a p. Výběr nezastavil se ani před povoláními, která jsou v knize zahrnuta pod název »podivných živností« (pohodný, prodavač programů, vrátný v bance a j.). Vůbec není snad vrstvy společenské, jejíž zástupci by tu nepromluvili. Tak na př. píše profesor právnické fakulty: »šťěstí učitelské nedal bych za lesk kteréhokoli povolání jiného«, nebo advokát: »mám rád své povolání, pckud mi umožňuje pomáhati těm lidem, kteří sami sobě pomáhati nemohou«. Vůbec v knize nalézáme až na nepatrné výjimky jen projevy lidí, spokojených se svým povoláním. Kde však zůstali nespokojenci, jichž denně kol sebe vidíme víc než dosti? Takoví snad na nic neodpovídají a proto se ani ankety nezúčastnili. —jkt—

Regime douanier entre l'Allemagne et l'Autriche (vydalo min. zahr. věcí, stran 33). Ve sporu o přípustnost projektované celní unie německo-rakouské obhajoval československé stanovisko před mezinárodním soudem v Haagu prof. dr. Krčmář. Exposé, které jménem vlády republiky československé přednesl, podáno bylo též písemně a jeho otiskem jest oficiální brožura, v nadpise uvedená. —jkt—

JUDr. Václav Budil: Periculum v trhově smlouvě podle práva římského. Vyšlo v Knihovni právnické fakulty University Komenského v Bratislavě, ako sväzok 32. Strán 212. Bratislava 1931. Cena 50 Kč.

Nákladom právnickej fakulty Univ. Komenského. — Mimo úvod a záver rozdeľuje sa kniha v 5 kapitol. V úvode autor stanoví si rozvrh práce, odôvodňujúc menovite nutnosť exkurzií k otázkam neoddeliteľným. V I. kapitole postavené sú proti sebe obe teórie o periculum, či ono náleží kupiteľovi či predávateľovi? V poslednom §e autor predom naznačuje svoje do určitej miery kompromisné stanovisko v tejto divergencii teórií a tak kladie tézu, ktorú v ďalších kapitolách dokazuje a vykladá. Po stanovení pojmu nebezpečia pri rôznych kontraktach a kvazikontraktach dospeje k jednotnej definícii nebezpečia mimo trhovú smluvu. Kapitola III. je venovaná trhovej smluve iuris gentium a v záveru vedie autora k zastávancom zásady periculum est emptoris, omeđzujúv tuto regulu na trh iuris gentium. Po podstate a povahe nebezpečia u trhu mancipačného pátra kapitola IV. s výsledkom: periculum pri trhu práva civilného je pojem neznámy. Nové toto stanovisko je vybudované na predpoklade dvojitosti trhovej smluvy v právu klasickom, za súčasného uznávania smluvy iuris gentium čo obligáčnej, ale za ponímania smluvy mancipačnej v jej povahe reálnej. Rovnako rozhodujúcou okolnosťou je tiež autorom podaná definícia nebezpečia. Ačkoľvek čo do ponímania trhovej smluvy blíží sa pôvodca Haymanovi, v otázke samotného pericula sa s ním úplne rozchádza. Posledná kapitola o perfekcii kupopredajnej smluvy nachádza svoje odôvodnenie v požiadavku úplnosti práce a má byť doplnená samostatným pojednaním o trhu generickom a kupopredaju vína. V záverečnej stati odkrývajú sa príčiny vedúce komplátorov ku zmenám princípov klasických, a čiastočne podáva i vysvetlenie omylov a nedopatrení, do ktorých oni upadli. Literatúra sa cituje v poznámkach, ale za to pripojený je index použitých miest prameňov. Tým dostalo sa našej i obecnej literatúre romanistickej práce, založenej na pečlivej revízii v tejto otázke dosť bohatej, ale nejednotnej literatúry, ako i priamom výkladu prameňov. Nie len pre obor historicko-právny, ale i so stanoviska práva pozitívneho je dielo toto vítané, keď v ňom objasnené pojmy a princípy predklasického a klasického práva, zkažené kompilátormi, sú podkladom konštrukcie dnešnej kupopredajnej smluvy i ostatných podradných pojmov, u ktorých základom je kompilátormi založený a od nich tradovaný — omyl. Luby.

Bohumil Voborník: Kráľovská pravomoc v Čechách v období státnostavovského se zvláštním zreteľom k 16. stoloťi. »Práce ze semináře dějin práva ve střední Evropě právnické fakulty university Komenského v Bratislavě. Čís. 1. Nakladom vydavateľa: prof. Dra Rud. Rauschera, za podpory MŠNO. Bratislava 1931. Strán 73. — Profesor Dr. Rudolf Rauscher opatril knihu predmluvou, ktorá tvorí zároveň úvod k zahájenej zbierke seminárnych prác z dejín práva stredoevropského, v ktorej prvým číslom je práca Vobornikova. V predmluve poukazuje sa na okolnosť, vedúcu nie len k vydaniu tejto knihy, ale i k zahájeniu celej zbierky prác seminárnych, t. j. chut a záujem seminaristov pri vypracovaní jednotlivých tém a pri tom i pozitívny výsledok v riešení otázok dosiaľ dosť nepovšimnutých. — Kniha rozdelená je na časť obecnú a zvláštnu. V prvej časti § 1. podáva historický nástin vývoja kráľovskej moci v Čechách až do skončenia váliiek husitských a 2. § tvorí ďalší základ k podrobnému výkladu položeného tématu, zaoberajúc sa prvkami českého tronného práva. Vo zvláštnej časti pristupuje autor k otázke samotnej a v jednotlivých §§-och zaoberá sa postupne kráľovskou mocou vojenskou, súdnou, zákonodárnou, správnu, lennou, mocou nad cirkvami a mocou finančnou. V závere uvažuje sa o možnosti inej metódy spracovania daného materiálu, o výhodách a nevýhodách toho-ktorého systému, a konečne priznáva si autor i nedostatky systému užitého, kde rada blízkyoh otázok zostáva nezodpovedaná, ale bez újmy celistvosti práce. Kniha vyznačuje sa vhodným zasadením líčeného obdobia do rámca všeobecnejšieho, takže jednotlivé inštitúty právne osvetlené sú vo svetle historického vývoja. Miestne omeđzuje sa, ako ukazuje i samotný titul, na zem Českú, odhliadnúc od markrabstej resp. kniežacej moci kráľa vo vedľajších zemiach. Luby.